

ravno bi bilo, da bi se zato ljudje iz podeželja še prav posebno zanimali za to karitativno društvo, vsaj premožnejši ljudje, ki jih je v vsakem kraju nekaj. V ta namen se je društvo lani obrnilo na upraviteljstva večjih podeželskih šol s prošnjo, da bi mu poslali nekaj naslovov. Odziv je bil skoraj enak ničli. Pač pa se je nekaj upraviteljstev oddolžilo s tem, da so se sama včlanila, ponekod pa tudi pojedini učenci. Lepo je to, pa ne dovolj.

Podporno društvo za gluho-mladino v Ljubljani (Zaloška cesta 5) se tem potom ponovno obrača na gg. upravitelje(ice) z iskreno prošnjo, da bi mu po dopisnici sporočili nekaj naslovov premožnejših in dobrosrčnih ljudi iz svoje okolice, na katere bi se društvo potem samo obrnilo. Ta žrtev gotovo nikomur ne bo pretežka, kdor ima pred očmi plemeniti namen naše ustanove. Naj bi zato ta prošnja ne ostala glas vpijočega v puščavi.

— Razrešitev g. Ilija Maričiča. »Hrvatske novine« so pred kratkim poročale: V ponedeljek je bila na gimnaziji v Šibeniku izvršena oddaja ravnateljskih poslov. Dosedanji ravnatelj Ilija Maričič, bivši načelnik prosvetnega ministrstva in znani sovražnik Hrvatov, s slabe strani znan iz časov dr. Stojadinovića, je moral danes oddati ravnateljske dolžnosti prof. Jakobu Kostoviću. Bivši ravnatelj Maričič je odpoval v neznano smer.

— »Tovarištvo«, podporno društvo finančnih uslužbencev v Ljubljani bo imelo svoj 10. redni občni zbor v nedeljo dne 21. aprila 1940. ob 9. uri v beli dvorani hotela »Union« v Ljubljani. Dnevni red: 1. Konstituiranje občnega zbora. 2. Poročilo odbora o društvenem delovanju in poročilo o letnem računskem zaključku. 3. Poročilo pregledovalcev računov. 4. Dopolnilne volitve. 5. Predlogi odbora: a) da ostane višina pristopnine, letne članarine in rednega mesečnega prispevka za posmrtni sklad, kakor tudi višina dajatev društva v letu 1940. ista kot v minulemu letu; b) da se mesečni prispevek za bolniški sklad zviša od 1. maja 1940. dalje, in sicer za redne člane od 15 din na 20 din, za izredne (otroci) pa od 5 din na 10 din. 6. Eventualne pritožbe ter predlogi članstva, ki se morajo odboru pismeno sporočiti vsaj 8 dni pred občnim zborom. 7. Slučajnosti. — V primeru nesklepnosti bo pol ure pozneje na istem kraju in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki bo sklepal veljavno ob vsakem številu prisotnih članov.

blaga za damske in moške obleke
A. & E. Skabernè
Ljubljana

PRAZNIK GORENJSKIH UČITELJEV
ob vzpizorativ »Bulovec-Puntarjeve« spevoigrice
»KRISTALNA ČAŠA«

Kdor si hoče na pomlad ogledati najbogatejši prirodni cvetlični park, bo vsakekor krenil pod Begunjsko v prekrasno dolino Drago. Tam bo poleg avriklov, dafer in encianov prav gotovo našel tudi njihovega zvestega čuvarja tov. Bulovca Lojzeta, šolskega upravitelja v Begunjah. Njegova zasluga je, da tega kottička mnogih obiskovalcev še niso izropali. Pa mu je narava zato hvaležna in mu nudi resnično veselje in razvedrilo v prireditvi, daje pa mu tudi neizčrpne snovi za mnoge igre, ki jih je tov. Bulovec že spisal za odrasle in predvsem za mladino.

Tudi »Kristalna čaša« nam prikazuje skrivnostno življenje v dolini Dragi. Dekhka Majda ozdravi, ko izpije zdravilni sok, ki so ga cvetke natočile v kristalno čako. Igrica ima namen vzdubiti v poslušalcih ljubezen do naše flore, ki ponekod zaradi pustošenja brezvestnih turistov že skoro izginja.

Več ko polovico igre polni in pozivlja občirna godbeno spremljiva, plesi in mnogo-

številne pesmi. Vse je z največjim navdušenjem uglasbil tov. Vilko Puntar — učitelj v Radovljici — Bulovec zvest tovariš in stalni obiskovalec. Vse predigre in pesmi odlikuje izredna melodika ter bodo pesmi: V Drago prelepo, Mlado sonce, Iz panja čebela, Na gore rad hitim, Biserna rosa, in druge prav kmalu postale najljubše otroške pesmi sploh.

Ni slučaj, da vzpizorja »Kristalna čaša« kot prvi Sokolsko društvo na Bledu, kjer imata oba avtorja obilo prijateljev.

Pri igri sodeluje preko 60 igralcev, vaških otrok, cvetk, sov, vil, metuljev itd. ter pomnožen društveni orkester.

Predstave bodo:
v nedeljo, 14. aprila, ob 8. uri zvečer — krstna predstava;
v ponedeljek, 15. aprila, ob 4. uri popoldne — (posebna predstava za učiteljsko);
v soboto, 20. aprila, ob 4. uri popoldne — (predstava za šolsko mladino);
v nedeljo, 21. aprila, ob pol 4. uri popoldne — (zadnja ponovitev).

Učiteljsko radovljiško sreza se bo korporativno udeležilo predstave v ponedeljek, 15. aprila, ob priliki zborovanja učiteljskega društva, vabimo pa tudi tovariše iz drugih srezov, da s svojim obiskom izrazijo priznanje obema tovarišema.

POZIV

Sekcija naproša tov. blagajnike sreskih učiteljskih društev, da nakažejo zaostalo in tekočo članarino čimprej.

Upravitelje(ice) pa prosimo, da poskrbe, da bo naročnina »Popotnika« letos v celoti in pravočasno poravnana. Uprava JUU.

— Materinski dan. Šolska upraviteljstva, učiteljsko in mladinske zbornice opozarjamo, da imajo najlepšo izbiro enoglasnih, dvoglasnih in troglasnih pesmic za proslavo materinskega dne v glasbenem priročniku, ki ga je izdal Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič« v Ljubljani. V imenovanem priročniku sta tudi dve kratki igrici za materinski dan. Cena 20 din. Naročila sprejema Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič«, Ljubljana, Franciškaška ulica 6/I.

— Meja meji. Mladinski pevski zbor Vilhar z naše zahodne meje (meščanska šola Rakek) priredi v soboto, dne 6. aprila, v Mariboru dva koncerta pod geslom »Meja mej«. Na sporedu so skladbe Adamiča, Pirnika, Mirka, Bajuka, Ščekove, Dolinarja, Tomca, Osterca, Pahorja, Cvetka, Šivica in Savina. Prvi koncert se bo vršil popoldne ob 3. uri v dvorani Sokolskega doma (unionska dvorana) in je namenjen šolski mladini. Večerni koncert se bo vršil v isti dvorani ob 8. uri. Na koncert so povabljeni vsi živeči skladatelji, katerih dela se bodo izvajala. Zaradi velike narodno-vzgojne važnosti koncerta in zaradi visoke umetniške stopnje mladinskega zbora priporočamo vsem ljudskim, srednjim in strokovnim šolam, da se koncerta udeležijo. Šole iz okolice Maribora, ki bi ta dan priredile izlet v Maribor in bi se rade udeležile koncerta, naj to nemudoma javijo meščanski šoli na Rakeku, da jim rezervirajo prostore. Vstopnina za dijake v spremstvu je 2 din, revni učenci ne plačajo vstopnine. — Isti program bo ponovljen v nedeljo, dne 7. aprila, v mestnem gledališču v Celju. Preskrbite si vstopnice v predprodaji. Pričetek koncerta ob treh popoldne. Zveze z vlaki na vse strani so ugodne.

— Osebnostne doklade staroupokojencev s popolno visokošolsko izobrazbo. Po novi uredbi o osebnosti in rodbinskih dokladih državnih upokojencev z dne 15. marca 1940., št. 7550/I, pripadajo državnim upokojemcem, ki so bili upokojeni po prejemkih po zakonskih predpisih, veljavnih pred 1. septembrom 1923., če imajo popolno visokošolsko izobrazbo in če so bili upokojeni z več kot 20 leti priznane službene dobe, večje osebnostne doklade kakor ostalim staroupokojemcem z enako pokojnino. Ker pa finančna direkcija o šolski izobrazbi staroupokojencev vobče nima nobenih podatkov, novih doklad staroupokojemcem s popolno visokošolsko izobrazbo ne more priznati in izplačevati, dokler ne dobi dokazil o njih izobrazbi. Vsi staroupokojenci s popolno visokošolsko izobrazbo, ki imajo nad 3000 din letne pokojnine, naj tedaj finančni direkciji predložijo sodno overjen prepis ali prevod listine o njih popolni visokošolski izobrazbi. Če in dokler kdo takega dokazila finančni direkciji ne predloži, bo prejemal osebnostno doklado v izmeri, ki je določena za staroupokojence brez popolne visokošolske izobrazbe.

Velika izbira blaga za damske in moške obleke v najnovejših modnih barvah
Dobro blago — nizke cene!

R. MIKLAUC „Pri škofu“
LJUBLJANA, Lingarjeva ulica - Pred škofijo

Osebnostne zadeve

—i Upokojeni so učitelj(ice): Reginald Migič, Škofja Loka; Ivan Lovše, Maribor; Milena Sušnik, Čermošnice; Elvira Dolinar, Velika Dolina; Božena Serajnik, Konjice; Maks Dominkuš, Cven; Helena Likar, Ljubljana; Elvira From, Sp. Sv. Kungota.

—i Za učitelje(ice) so postavljeni: Vida Pfajfar, Bušče vas; Vida Blagajne, Likurci; Stanislava Osterca, Ambrus; Rudolf Strahovec, Briga; Miroslav Skalin, Podkraj.

—i Premišljeni so: Marija Štrukelj iz Zg. Tuhinja v Senčur, Rozalija Ančelj iz Kapel v Št. Peter, Dragotina Prsker iz Hajdine v Ptuj, Bogomir Jelenc iz Svibnja v Dobro, Elizabeta Gorič iz Cvena na Gomilsko, Franciška Kržan iz Šmartna v Mengeš, Ivica Erman iz Moravč na Zidarti most, Vincenc Žnidar od Sv. Miklavža v Olsjevk, Jože Kenk iz yadarske banovine v Radence, Janko Stuhec iz Trbovelj v Hoče, Evaldija Kemperle iz Makol v Svečino, Ana Kodela iz Koprivnice v Bla-

govino, Roza Prah iz Mute v Studence ter tajnica pri šolskem nadzorniku v Mariboru Pavla Kosi za učiteljico v Poljane.

—i Reaktivirana sta bivši učitelj Ivan Fajgelj, ki je imenovan za učitelja 6. skupine v Jarenini, ter upokojena učiteljica Angela Soršak, ki je imenovana za učiteljico 6. skupine v Stranica v konjiškem srezu.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev. Obvestilo. Prosimu članstvo zbora, da pravočasno pošlje svoje izjave za udeležbo na pevskem tečaju v Trbovljah. Istočasno sporočamo, da bo zbor nastopal na vseh prireditvah v Trbovljah v temnih promenadnih oblekah. Prosimu, da prinese članstvo s seboj tudi note, katere si je izposodilo za domače študij. Tajništvo.

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENIM JAMSTVOM

FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — PODRUŽNICA V MARIBORU, TYRŠEVA ULICA 36

Vabilo na

XXXVII. REDNO SKUPŠČINO

ki bo v nedeljo, dne 21. aprila 1940., ob 9. uri v Ljubljani
v zadružnih prostorih, Franciškaška ulica št. 6, I. nadstr.

Dnevni red:

1. Otvoritev in ugotovitev sklepčnosti.
2. Poročilo upravnega odbora o zadružnem poslovanju.
3. Poročilo upravnega odbora o računskem zaključku za l. 1939.
4. Poročilo nadzornega odbora.
5. Predlog upravnega odbora o razdelitvi čistega dobička.
6. Preosnovanje zadruge v delniško družbo.
7. Volitev: a) v upravni odbor, b) v nadzorni odbor.
8. Samostojni predlogi in slučajnosti. — Posebni predlogi se morajo naznaniti upravnemu odboru vsaj tri dni pred skupščino.

Ako bi ta skupščina ne bila sklepčna, bo po čl. 31. zadružnih pravil pol ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom skupščina, ki sme brezpogojno sklepati.

Upravni odbor.

Kaj vse pišejo o učiteljsvu, šoli, prosveti in JUU

—i Zastopniki organizacij državnih uslužbencev so te dni ponovno obiskali podpredsednika vlade dr. Mačka in mu razložili težko gmočno stanje, v katerem žive državni nameščenci, a zlasti nižji uradniki in uslužbenci. Prosili so ga za podporo in posredovanje, da bi se čimprej povišale plače spridno stalnega dvigovanja cen vsem življenjskim potrebščinam. (»Slovenski dom«, 1. aprila.

—i »Domoljub« od 27. marca nadaljuje s svojim člankom »Naša šola in naše učiteljsvo«. Ves ta članek je posvečen ugotovitvam kratke notice v »Učiteljskem tovarišu« od 14. marca. Naglašja, da ni res, da »Domoljub« piše zoper učitelje kot take, zoper učitelje kot učitelje, pač pa o učiteljih kot vzgojiteljih. — Načelno stališče smo zavzeli v uvodniku prejšnje številke. Tu pa naglašamo, da smatramo tak način razpravljanja o našem stanu za občajno klevetanje, ki mu je namen povzročiti med preprostim ljudstvom mržnjo do učiteljsva. Za tako razorno pisanje, ki ne ubija samo avtoritete učiteljskemu stanu, marveč avtoriteto sploh ter ogroža zato obstoječi red in mir, stavljamo na uredništvo »Domoljuba« vprašanje odgovornosti.

sledi praznik sv. Jožefa? Od Device Marije v Polju nam poročajo, da bo tam na veliko sredo dopoldne in popoldne uradna konferenca učiteljsva vsega okraja. Ali ni to višek preziranja naših starih običajev? Ali je treba učiteljsvo res mučiti in spravljati v slabo voljo za vsako ceno? Pri tej priliki bi radi povedali tudi to, da se nam zdi nepravilno, če si podružnice »Slovenske družbe« za svoje redne mesečne sestanke ne morejo izbrati primernejšega termina kakor je nedeljski dopoldan. Pozivamo pristojne, da kolikor je le mogoče, takoj popravijo navedene napake. »Slovenski dom« od 16. marca.

—i »Slovensko kmečko nadaljevalno šolstvo« je naslov daljše razprave v »Slovenec« od 13. marca, ki izvaja pod poglavjem »Kakšni morajo biti učitelji« tudi naslednje: — »Kmečko nadaljevalne šole vodijo učitelji ljudskih šol. Učitelj se mora vglobiti v delo in življenje kmečkega ljudstva. Edino učitelj je v vsaki vasi in edino on lahko popolnoma spozna kmečki življenj. Seveda mora živeti z ljudstvom in za njega. Učitelj kmečko nadaljevalnih šol mora biti metodično, pedagoško in strokovno dovolj pripravljen za pouk. Ve-

Pomladni plašči

in obleke v največji izbiri in po nizkih cenah

KONFEKCIJA
FRAN LUKIČ
Ljubljana, Stritarjeva ul. 9

—i »Slovenski Narod« od 26. marca prinaša v članku »K pomanjkanju učiteljev« med drugim tudi sledeče: »Doba zadnjih let bo v analizi slovenskega učiteljsva zapisana z neizbrisnimi črkami. Tla slovenskega učiteljsva že tako niso postlana z rožicami. Delo v šoli in vzgoja šolske mladine je otežkočena z raznimi neprilikami, ki jih pozna le učiteljsvo. Zavest njegove nestalnosti mu ubija veselje do dela, mladega učitelja pa mora to naravnost duševno ubiti in mu prepotrebno izvenšolsko delovanje popolnoma pristuditi. — Kakor vsak človek, tako ima tudi učitelj svoje lastno prepričanje. Zalostno bi bilo in za narod zelo škodljivo, če bi učitelj kot vzgojitelj ne imel svojega prepričanja. Dolžnost in pravica vsakega človeka pa je, da svoje prepričanje nemoteno nosi v sebi in ga tudi javno izpoveduje in se po svojem prepričanju udejstvuje tam, kjer mu veleva značajnost in tako kakor mu narekuje srce in vest. Najmanj pa je, kar se more od učitelja zahtevati, značajnost. Učitelj je vzgojitelj; vzgojitelj mora izročeno mu deco umsko, duševno in kulturno. Kultura srca ne sme zaostajati za umsko izobrazbo. Srčno kulturne človek mora biti le značajan človek, zato mora učitelj kot vzgojitelj v prvi vrsti vzgajati značaje. Značaje pa more vzgojiti le značajan učitelj - vzgojitelj.«

—i Pod dolnim naslovom je izšel v »Novinah Slovenske krajine« 11. februarja t. l. člančič, ki ga mora vsak dostojen človek, predvsem pa vzgojitelj, obsojati. K takemu pisarjenju lahko razumemo samo stališče, ki smo ga zavzeli v uvodniku »Učiteljskega tovariša« od 14. marca. Člančič priobčujemo v celoti: »Ka pravite, g. urednik? V nekaj šoli lendarvskega sreza je vučitelica, ki dela sramoto nam dobrim vučitelcam i žalost starišam. Ze dve leti drži spavače, eden jo povrgeo i zdaj hodi k njej drugi. Mi vučelice se sramujemo zavolo takšega dela, ar zgubiamo me nedužne za volo nje ugled i poštenje pri starišaj i deci. Deca zgubla zavupanje do vučelice, starišje pa se za glavo držijo i pitajo, kak more oblast takšoj dati v roke odgojo nedužne dece. Jeli pa starišje zato plačujejo to veliko dačo, ka de se njim deca po takšem življenj odgojitelice pačila? Ka pravite na to, gosp. urednik?

—i Letošnje velikonočne počitnice. Letošnje velikonočne počitnice so pristojni činitelji določili za čas od 21. do 28. marca. Brez vsake jeze moramo povedati, da odločitev ni srečna. Ali bi ne bilo vsestransko bolje, da bi bilo na veliko sredo, ko se že prično cerkveni obredi, prosto. In ali bi se svet podrli, če bi letos ne bilo pouka v ponedeljek, ki mu

čina učiteljsva nima strokovne priprave. Dobro bi bilo, če bi dobilo učiteljsvo že na učiteljskih nekaj več strokovne kmetijske izobrazbe. Ni pa potrebna kaka strokovno-sistematska izobrazba. To ni niti namen kmečko nadaljevalnih šol, ker mora biti podajanje preprosto, jasno in poljudno. Razume se, da mora ineti učitelj osnovne in temeljne pojme o vseh kmetijskih panogah. Učiteljsvo, ki je na vasi začutilo potrebo in veselje do dela v kmečko nadaljevalnih šolah, naj se pripravlja v strokovnem oziru v posebnih tečajih. Doslej je banska uprava priredila dva strokovna tečaja na vinarski šoli v Mariboru, ki sta trajala dva meseca. Izkušnje mi narekujejo, da se zavzemam za 3—4 mesečne strokovne tečaje, da bi se učiteljsvo temeljiteje izobrazilo. V tečajih naj poučujejo priznani strokovnjaki. Vaznejše od teoretičnega pouka je praktično demonstriranje. Učitelj dobi teoretične podatke v knjigah, praktično pa lahko pokaže le tisti, ki je sam delal. Kmet hoče videti, da je priporočeni način boljši. Šele z uspešno demonstracijo pridobi učitelj ljudstvo za šolo. Poleg strokovne je potrebna še metodično - pedagoška izobrazba. Učitelji naj obiskujejo enomesečne metodične tečaje, kjer naj se seznanijo z metodično - pedagoškim delom, organizacijo, kmečkim in narodnim gospodarstvom, zadružništvom, zdravstvom in psihologijo kmečkega življa.

—i Slovenski jezik na Koroškem. List »Ravnopravnost« objavlja. V začetku šolskega leta 1938./1939. je bil v vseh osnovnih šolah na Koroškem ukinjen pouk v slovenščini. Le nekateri duhovniki so lahko poučevali verouk v slovenskem jeziku. Sedaj pa so vsem duhovnikom jugoslovanske narodnosti prepovedali vstop v osnovne šole. Na ta način je slovenski jezik docela odstranjen iz vseh šol na Koroškem. Po avstrijskih uradnih podatkih za leto 1936./1937. je obiskovalo dvojezične šole na Koroškem vsega okrog 15.000 slovenskih šolobveznih otrok. »Nova doba« od 15. marca.

—i Še o zahtevah Kmečke zveze« je naslov članka v »Domoljubu« od 27. marca, ki pravi med drugim: »Posebno poglavje pa tvorijo izobraževanje naše kmečke mladine. Kmečka zveza je lepo nanizala vse zahteve, ki se dajo spraviti v tri točke: učne moči, stvarina in doba pouka. Kdor hoče s pridom poučevati na deželi, mora imeti nekaj več kot samo izpit zrelosti v žepu. Za učitelje naj se pritegnejo predvsem dijaki z dežele, ki sami dobro poznajo življenje in potrebe, ne da bi jih bilo treba še posebej opozarjati. Kako je to dandanes urejeno, vsi vemo, toda ta uredeitev se ne ozira na potrebe dežele. — Res je